

Biznesa portāls Db.lv piedāvā piektdienas mini interviju sēriju. Katru nedēļu kāds no uzņēmējdarbības vides pārstāvjiem sniedz atbildes uz jautājumiem - gan nopietniem, gan arī personīgākiem.

Uz jautājumiem šonedēļ atbild zvērinātu advokātu biroja Sorainen vadītāja un vecākā partnere Eva Berlaus. Šogad E. Berlaus svin 20 gadus kopš karjeras sākuma, kad kā LU Juridiskās fakultātes studente viņa kļuva par Rīgas dārzu un parku juristi un galvenokārt risināja darba tiesību problēmas. Šobrīd viņa par saviem galvenajiem izaicinājumiem nozarē saskata pavisam citus jautājumus – start-up likumdošanas izveidošanu un Komerclikuma reformēšanu.

Kāpēc jūs strādājat šajā uzņēmumā, nozarē?

Ļoti vienkārši – tāpēc, ka man patīk advokāta darbs. Tajā vienlīdz labi noder gan loģiskā domāšana un spēja analizēt faktus un notikumus, gan arī mana radošā puse – spēja improvizēt. Šajā darbā ir iespēja reāli ietekmēt Latvijā notiekošo, piemēram, palīdzot klientam izveidot labu un pelnošu uzņēmumu vai arī strādājot pie kāda likuma reformas. Turklāt, ņemot vērā Sorainen uzkrāto pieredzi, mums ir iespēja strādāt pie pašām sarežģītākajām lietām, kas, protams, ir liels gods, bet – kas vēl svarīgāk – nekad neļauj mums apstāties savā attīstībā. Nokļūstot Sorainen vadošās partneres amatā, papildu advokāta darbam man ir vajadzējis apgūt daudzas jaunas lietas, tāpēc rutīna tā arī nekad nav iestājusies, lai gan šajā profesijā esmu jau divdesmit gadu. Tas man ir ļoti būtiski. Lai gan jāatzīst, ka mans ceļš uz profesiju sākās ar pavisam citām domām – uzsākot mācības LU Juridiskajā fakultātē, detektīvfilmu iespaidā vairāk domāju par izmeklētāja darbu. Tomēr studiju prakse parādīja, ka realitāte ir ļoti tālu no filmās redzētā. Ar krimināltiesībām saistītā vide ir ļoti pesimistiska, un profesionāļi, kas strādā šajā nozarē, nav paši pozitīvākie cilvēki pasaulē. Sapratu, ka tas nav domāts man.

Kas jūs iepriecina un kas apbēdina, kad raugāties uz jūsu pārstāvēto nozari un Latvijas valsti kopumā?

Pozitīvais – tas, ka sieviešu skaits nozarē palielinās. Kad 2008. gadā kļuvu par partneri un pirmo reizi nokļuvu tikai advokātu biroju partneriem domātā globālā konferencē, sievietes bija labi ja viens procents. Visi pārējie dalībnieki bija vīrieši melnos uzvalkos, kuru vidējais vecums bija ap sešdesmit gadiem. Šobrīd situācija strauji mainās. Otrs – advokātu biroji kļuvuši daudz atvērtāki, proti, par partneri arī lielā un slavenā advokātu birojā var kļūt spējīgs students, ja vien viņš pats to patiešām vēlas un ieguldīs pietiekami daudz darba. Tam nav vajadzīgi milzu resursi vai jānāk no slavenas advokātu dzimtas. Agrāk šī joma bija daudz noslēgtāka.

Vēl joprojām jurisprudences ir viena no populārākajām studiju programmām, un, ja runājam par Latvijas ekonomiku, tad, jā, juristu skaits mūsu valstī ir diezgan liels, bet, no otras puses, ir jautājums par kvalitāti. Jo nav tā, ka lielajam juristu skaitam ir vienmērīga izglītības kvalitāte. Manuprāt, būtu stingrāk jāvērtē mācību iestāžu pasniedzējumu un programmas.

Kas jūs iepriecina un kas apbēdina, kad raugāties uz jūsu pārstāvēto uzņēmumu?

Noteikti iepriecina tas, ka spējam piesaistīt labākos nozares talantus un mums ir izveidojusies stabila starptautiska komanda ar kopējām vērtībām. Protams, neviena organizācija vai uzņēmums nekad nebūs perfekti un vienmēr būs kāds jautājums, par kuru vadītājs būs norūpējies, taču, kamēr pašā uzņēmumā ir vienota izpratne par lietām, kas jāuzlabo, un vēlme strādāt, viss ir kārtībā. Mūsu gadījumā tas tā ir. Skatoties plašāk, mēs, protams, esam atkarīgi no tā, kā tiek regulēts advokātu darbs Latvijā. Šeit jāatzīst, lai gan advokatūra ar katru gadu modernizējas un kļūst kvalitatīvāka, daudzi svarīgi jautājumi (piemēram, nodokļu piemērošana advokātu un advokātu biroju darbībai) vēl ir jārisina. Es vēlētos, lai advokāti šajos centienos būtu vienotāki.

Vai jūs un jūsu pārstāvēto uzņēmumu var atrast interneta sociālajos tīklos un sociālajos portālos? Un kāpēc var vai nevar atrast?

Protams, var. Tas nodrošina ciešāku saiti ar sabiedrību, kā arī ziņas par mums ātrāk nonāk mūsu mērķa grupās. Lai gan mēs nepieprasām, lai biroja advokāti un darbinieki izmanto sociālos tīklus, mēs to novērtējam, bet vienlaikus gribam, lai cilvēki nedara muļķības, tāpēc mums ir iekšējās vadlīnijas ar labo praksi, kā uzvesties sociālajos tīklos. Populārākais mūsu industrijā, protams, ir LinkedIn, bet visi partneri atrodami arī Twitter.

Vai uzņēmumā izjūtat problēmas, kas saistītas ar darbaspēku?

Ja mēs runājam par studentiem, Sorainen Studentu akadēmija mums atrisina šo problēmu, jo ar tās starpniecību mēs redzam, kas ir kas, un spējam identificēt studentus, kuros saskatām potenciālu. Problēma ir kvalificēto juristu līmenī, jo tur izvēle ir daudz mazāka, jo esam šauri specializējušies nozarēs, – tas nozīmē, ka tā ir perfekti jāpārzina. Vēl mums ir svarīgi, lai juristam būtu lieliskas angļu valodas zināšanas. Jauniešiem ar angļu valodu sokas arvien labāk, taču zināmā vecuma grupā tā tomēr ir problēma. Toties jauniešiem ir problēmas ar krievu valodu, kas mūsu profesijā, ņemot vērā Latvijas ģeopolitisko kontekstu, ir ļoti būtiska. Jaunieši no ģimenēm, kurās runā gan latviešu, gan krievu valodā, pašreiz ir konkurētspējīgāki.

Mēs esam izveidojuši savu Sorainen akadēmiju, jo akadēmiskā mācību iestāde dod akadēmisko izglītību, bet tikai ar to topošais profesionālis ir tālu no tā, lai sāktu pie mums strādāt. Papildus tam mēs viņiem ļaujam saprast, vai viņi vispār grib s

trādāt advokatūrā, jo tā ir zināma specifika, tieši tāpat kā, piemēram, tiesās ir sava specifika. Strādājot ar reāliem klientiem, viņi var iegūt arī papildu zināšanas, ko skolas solā nemāca. Akadēmijā mēs radām pirmo sapratni, kas viņiem vēl papildus jāapgūst un vai viņu zilais sapnis par advokatūru ir īstais dzīves aicinājums. Kas jāņem vērā cilvēkam, kas vēlas strādāt jūsu pārstāvētajā uzņēmumā?

Pie mums vislabāk veiksies zinātkārajiem un proaktīvajiem – tādiem, kas nav jāskubina mācīties un apgūt jaunas lietas, un tādiem, kas aktīvi meklē iespēju paaugstināt savu kvalifikāciju. Līdz ar zināšanām jurisprudencē jābūt gataviem apgūt daudzas citas prasmes, bez kurām darbs pie mums nav iespējams, piemēram, projektu un klientu attiecību vadību. Un vēl – atšķirībā no mazākiem advokātu birojiem pie mums liela nozīme ir darbam komandā, jo mūsu projekti pārsvarā ir apjomīgi, tādēļ tajos ir iesaistīti vairāki profesionāļi.

Kādi ir uzņēmuma tuvākie un tālākie mērķi?

Mēs gribam vairāk nekā līdz šim pievērsties krieviski runājošai biznesa videi Latvijā, tāpēc pagājušajā gadā

atvērām tā saukto russian desk. Mums ir kapacitāte strādāt, runāt un rakstīt klientiem ar šādām prasībām. Domājot plašākā kontekstā, jebkurā nozarē, kurā mēs strādājam, cenšamies celt ne tikai biroja kapacitāti un līdz ar to konkurētspēju, bet ceram, ka mūsu veiktais darbs lielākā vai mazākā mērā uzlabo arī kopējo situāciju tieslietu sistēmā un veicina pozitīvas pārmaiņas sabiedrībā.

Pastāstiet par savu ceļu uz pašreizējo amatu un to, kāds bija jūsu pirmais darbs!

Kad studēju, es biju uzņēmuma Rīgas dārzi un parki juriste un, ja nemaldos, kādu brīdi arī juriste un personāldaļas vadītāja vienā personā. Man regulāri bija jātiek galā ar nedisciplinētiem dārzniekiem. Nostrādāju aptuveni divus gadus, un, jāsaka, tā bija ļoti laba darba tiesību prakse. Pēc tam pievienojos Eiropas Integrācijas birojam, biju viena no Juridiskā departamenta juristēm. Absolūti unikāla pieredze, jo man bija tas gods piedalīties ļoti apjomīgajā darbā, kas tika paveikts, lai Latvija varētu iestāties Eiropas Savienībā. Biju viena no tiem nedaudzajiem Latvijas juristiem, kas praksē pirmie sāka piemērot Eiropas Savienības tiesības. Kā un kad radies jūsu pārstāvētā uzņēmuma nosaukums un logo?

Uzņēmuma nosaukums ir mūsu dibinātāja Aku Sorainena uzvārds. Aku no Somijas uz Tallinu atbrauca 1992. gadā rakstīt maģistra darbu par Baltijas tiesību sistēmām, kas tobrīd bija izveides stadijā. Pēc maģistra darba viņš saprata, ka te varētu atvērt savu praksi. Sorainen birojs iesākās ar vienu datoru, kuru Aku aizņēmas no pirmā klienta. Latvijā Aku biroju atvēra 1997. gadā, nākamgad mums būs apaļa jubileja. Šobrīd Latvijas birojā ir vairāk par 50 advokātiem un citiem speciālistiem, kopumā Sorainen birojos Baltijā un Baltkrievijā mūs ir vairāk nekā 200.

Atklājiet kādu faktu, kuru mūsu lasītāji, iespējams, vēl nezina par jūsu pārstāvēto uzņēmumu!

Neņemot vērā stereotipus par garlaicīgajiem juristiem, mūsu cilvēki ir ļoti aizrautīgi un talantīgi arī citās jomās, ne tikai jurisprudencē. Mēs esam izveidojuši reģionālu mūzikas grupu, kurā darbojas brīvprātīgie no visiem birojiem un kura ir koncertējusi dažos visai lielos pasākumos.

Kādas izmaiņas likumdošanā jūs vēlētos redzēt?

Pirmkārt, start-up ekosistēmas sakārtošanu un mūsdienīgas likumdošanas izveidošanu, kas atbalstītu masveidīgāku start-up uzņēmumu izveidi Latvijā. Otrkārt, Komerclikuma reforma – padarīt to piemērotāku mūsdienu biznesa prasībām, jo daudzviet tas ir novecojis.

Vai ir kas tāds, kas jūs beidzamajā laikā ir patiesi pārsteidzis – patīkami vai nepatīkami?

Paturpinot start-up uzņēmumu tēmu, mani patīkami pārsteidz Ekonomikas ministrijas vēlme ieklausīties un būt gataviem apspriest patiešām drosmīgas idejas, kuras izvirza start-up nozares pārstāvji. Tāpēc es ticu, ka mums izdosies.

Ja jums gribētu noorganizēt ideālas pusdienas, kādas tās būtu?

Manām ideālajām pusdienām ir trīs nosacījumi – manas ģimenes un tuvāko draugu klātbūtne, vasarīgs laiks un ēdienkarte itāliešu noskaņās.

Kura grāmata, filma vai personība uz jums ir atstājusi vislielāko ietekmi – profesionāli un personīgi?

Profesionāli uz mani lielu ietekmi atstājuši profesori Kalvis Torgāns un Ineta Ziemele. Katrs savā jomā absolūti izcili prāti un personības. Savukārt ārpus jurisprudences mani iedvesmas avoti mainās no konkrētā brīža situācijas, problēmām vai izaicinājumiem, ar kuriem sastopos. Tā pirms neilga laika sarežģītā brīdī man ļoti palīdzēja Elifas Šafakas Četrdesmit vārtu uz mīlestību. Bet ir arī dažas nemainīgas vērtības, piemēram, Edvarda Virzas Straumēni – mans latvietības kods. Grāmata, pie kuras atgriezšos, meklējot mieru, vai brīžos, kad darba specifikas dēļ sāku domāt un sapņot ar sevi sarunāties angļu valodā. Pie nemainīgajām vērtībām jāpieskaita arī Kloda Monē gleznas, Ferencs Lista un Edvarda Grīga mūzika.

Kur un kā vislabāk atpūsties pēc darba un smelties enerģiju?

Es braucu ar skrituļslidām vai velosipēdu, slēpoju un daudz lasu. Ar stresu cīnos, arī spēlējot klavieres, – tas nomierina un palīdz sakārtot domas. Un, protams, mani bērni: no vienas puses, bez šaubām, prasa daudz uzmanības, no otras – sniedz milzīgu gandarījumu un prieku.

Kā, jūsuprāt, vislabāk iztērēt loterijā laimētus desmit tūkstošus eiro?

Līdz šim visu savā dzīvē esmu pati nopelnījusi un nekad neesmu gaidījusi, ka man kāds kaut ko varētu uzdāvināt vai ka man varētu tāpat vien paveikties. Tāpēc, ja tā gadītos, la

imestu atdotu labdarībai – Bērnu slimnīcas fondam.

Izstāstiet, lūdzu, savu mīļāko anekdoti vai kādu smieklīgu, interesantu atgadījumu no dzīves vai darba. Pirms vairākiem gadiem Latvijā tika parakstīts ļoti liels darījums, kurā man bija tas gods pārstāvēt vienu no iesaistītajām pusēm. Sarunas par darījumu bija saspringtas un ilgas. Dažādu iemeslu dēļ bija svarīgi darījumu parakstīt konkrētā datumā. Sākotnēji tas šķita neiespējami – puses nekad nevienosies. Pēdējā naktī tas tomēr izdevās, un visi iesaistītie bija ļoti laimīgi, ka tūlīt, tūlīt varēs dokumentus parakstīt, taču tad izrādījās, ka parakstīšanai ir viens pavisam negaidīts un praktisks šķērslis – bankā, kurā risinājās sarunas (un tā nebija maza banka), nebija atrodams neviens piemērots diegs dokumentu caursūšanai. Man vajadzēja glābt darījumu un nakts melnumā atvest diegu no mūsu biroja.

Jūsu novēlējums db.lv lasītājiem.

Ikvienam ir iespēja, izmantojot savu pieredzi un prasmes, mainīt uz labu kaut vienu lietu Latvijā. Lūdzu, izmantojiet šīs iespējas! Esiet aktīvi!

Lelde Petrāne

<http://www.db.lv/bez-kaklasaites/piektdienas-intervija-ar-zverinatu-advokatu-biroja-sorainen-vaditaju-un-vecako-partneri-evu-berlaus-446687>